

Universitätsbibliothek Paderborn

Reverendissimi Ac Illustrissimi D.D. Antonii Godeau Episcopi Venciensis Viri Celeberrimi Theologia Moralis

Ex Purissimis Sacrae Scripturae, Patrum Ac Conciliorum Fontibus Derivata,
Notis Theologicis Illustrata, Duasque In Partes Divisa

Complectens Tractatus I. De quarto, quinto, & sexto decalogi Præcepto II.
De septimo decalogi Præcepto. III. De octavo decalogi Præcepto. IV. De
Ecclesiae Præceptis. V. De Sacramentis in genere & quibusdam in specie.
VI. De Pœnitentia. VII. De Matrimonio

Godeau, Antoine

Augustae Vindelicorum, 1774

Caput VI. Libellos famosos legere, aut detralientes audire omnino illicitum
est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53587)

pelleris susurro, & lingua tua ne capiariis & confundaris (cap. 5.). Addit deinde: *Susurro coinquinabit animam suam, & in omnibus odietur; & qui cum eo manserit, odiosus erit (cap. 21.).* Demum subjicit: *Susurro & bilinguis maledictus; multos enim turbabit pacem habentes (cap. 28.).* Peccat igitur susurro, quia multos turbat pacem habentes; & qui cum eo manserit, ex illius consortio odiosus erit; ipse vero est maledictus, quia pacem turbat ac destruit. Sanctus Apostolus Paulus peccata enumerans, quæ infideles Deum ignorantem commiserant, ait: *Susurriones, detractores Dei odibiles (Rom. 1.).* Ad Corinthios vero scribens sic inquit: *Timeo ne forte cum venero, non quales volo, inveniam vos: ne forte detractiones, inflationes, seditiones sint inter vos (1. Cor. 12.).* Susurratio conjugum pacem turbat, amicitias solvit, probos viros incautos Principibus invisos reddit, civilem denique societatem pessumdat. Quando igitur grave alteri damnus falsa relatione quis attulerit, illud pro vitio debet reparare, aut fatendo se falsa narrasse, aut bona alterius facta laudando, aut congruo aptoque alio modo.

CAPUT VI.

Libellos famosos legere, aut detrahentes audire omnino illicitum est.

Famosorum libellorum auctores leges civiles puniunt, & ad illatam reparandam injuriam compellunt. Publicæ hæc calumniæ magno re-

vera vulnere alienam famam afficiunt; & quo magis elegantia & ingenio valent, eo lethale magis & immedicabile vulnus infligunt. Maxime vero detestandæ sunt, si quando Ecclesiæ ministros, Episcopos videlicet & Parochos, aut Principes vel Magistratus lacestant. Hoc tamen ævo nihil est frequentius. Satyrarum torrente vidimus altiora dignitatum & virtutum allui cacumina: non Regibus, non Pontificibus, non Episcopis calumnia pepercit: detestanda cantari carmina audivimus, hæc cum plausu excepta sunt, hæc avidè quæsitæ, & in seriniis tamquam sacra scripta collocata. Qui vero Superiores suos vel ecclesiasticos vel sæculares debita reverentia ex animo colunt, ab hisce scriptis tamquam veneno infectis abhorrent: non iis oblectantur, non illa celebrant, nec domi suæ detinent, ne in Auctorum peccato participent (a).

Sanctus Bernardus inquit: *Detrahere, aut detrahentes audire, utrum horum detestabilius sit, non facile dixerim (de consider. lib. 5.)*.
Quem-

(a) Hujusmodi volantibus pagellis, ac famosis libris plurimæ librariarum officinæ turgent, suntque lectoribus non paucis eo acceptiores, quo pluribus scommatibus, ac calumniis scatent. Libros de rebus sacris absque Superiorum licentia, aut expressio Auctoris nomine typis edere vel etiam in scriptis vulgare Tridentinum Concilium sub anathemate prohibuit (*Sess. 4. de edit. & usu lib. sacror.*) hancque pœnam Leo X. etiam ad retinentes, vendentes in Concilio Lateranensi extendit (*Sess. 10. decret. 3.*).

Quemadmodum hominis christiani lingua fratris sui honorem lædere numquam debet; ita aures quoque suas, oculosque debet a detractione cohibere, qua fratris fama laceffitur. Vana exortatio coram Deo est, si quis dicat se illos non odisse, contra quos scriptæ sunt satyræ; sed solum carminis elegantia, & ingenio delectari. Non enim licet aliorum jactura oblectari; nec tot profecto satyrarum prodirent Auctores, nisi lectores reperirent, qui hæc Scripta laudarent. plerique siquidem satyrarum scriptores, istud potius exercendi, excolendique ingenii causa, quam partium odio, studiove illas conscribunt.

Sæpenumero tamen evenit, ut pii ceteroquin homines, qui bonam tuentur causam, vel tueri putant, injuriis, calumniisque illos lacerant, quibus respondent, aut quos impugnant. Nostrum hoc sæculum plurima hujusmodi scripta protulit, quorum Auctores zelus exerceant, & ad suos crudeliter lacerandos adversarios impulit. Gradum a doctrina ad personam ipsi fecerunt; & dum pravas sententias damnant, Doctorum famam lacerare licitum sibi putant. Hoc veritatem & caritatem lædit: hoc Deus vehementer odit: hoc zeli velo frustra tegitur.

Hos Auctores tamquam detractores Deus puniet, qui fratrum suorum famam lædunt, etsi causam alioquin bonam tueantur. Inquit sanctus Judas Apostolus: *Cum Michael Archangelus cum diabolo disputans altercaretur de Moyse corpore, non est ausus judicium inferre blasphemicae.* Si Archangelus dæmoni maledicere

non est ausus, nec contra illum iudicium inferre blasphemiam, quis feret Presbyteros & Monachos fratribus suis maledicere; atrocibus illos onerare calumniis, & detestandas contra ipsos comminisci accusationes coram populo, Principibusque?

Istud ne nobis imitandum exemplum Apostoli reliquere? Ubinam quaeso in suis sanctus Paulus epistolis pseudoapostolos & pseudodoctores calumniis infectatur? Falsa eorum dogmata valide refutasse contentus, personis parcat, nec caritatem umquam, aut veritatem violat. Sancti Ecclesiae Patres eodem spiritu contra haereticos scripsere; sanctusque Augustinus, qui adversus obstinatiores & periculosiores haereticos pugnavit, veneno numquam vel aceto scripta sua conspersit. Acer quandoque est sanctus Hieronymus, sed non occultas Vigilantio actiones objicit, nec falsis criminibus ejus famam obruit. Praeterea valde inter se distant haeretici ab Ecclesia damnati, & homines catholicae communionis, nondum ab Ecclesia iudicati, & quos saepe falso erroribus obnoxios suspicamus. Apostolus ad Titum scribens sic de Cretensibus ait: *Increpa illos dure, ut sani sint in fide (cap. 1.)*. At si infirmi medicos suos maledictis laceessant, detestanda simul & deploranda amentia est. Haec scripta curiositate prius oblectant; paulatim deinde venenum suum in legentium corda infundunt, efficiuntque, ut de aliis primo quis suspicetur, eosdem mox damnet, ac tandem oderit. Satius igitur esset libros hosce non legere: si

vero ex publico officio legendi sunt, ut de illis feratur sententia, Deum rogare oportet, ut non a detractionis veneno fervet, & ut caritas in nostro corde perseveret.

Qui alium ad detrahendum impellit, qui ex levitate aut odio detractione oblectatur, grave æque peccatum ac detractor committit: qui autem silentio, vel auctoritate detrahentem potest compescere, id debet exequi. David de seipso fatetur: *Detrahentem secreto proximo suo, hinc persequabar* (*Psal. 100.*). Sanctus Luthovicus detractores ad se accedere non patiebatur; illiusque statim os obstruebat, qui de aliis coepisset obloqui. Hoc Sancti Regis exemplum Principes imitentur, qui innocentes se esse existimant, quia non detrahunt; sed aliis detractores maledicere patienter ferunt, suoque silentio detrahentes approbant. Inferior, qui grave sibi malum non timet, si superiori suo detrahentem contradicat, hoc leve malum pati debet, & industria sua superiorem a detrahendo cohibere; debet quoque injuriam aliquam patienter ferre, ut hoc caritatis opus exercent. Hæc enim contradictio aut detractorem a detrahendo compescit, aut alterius apud circumstantes bonum nomen tuetur. At si ex correctione grave sibi malum timet, vel si inutilem illam putat ad detractorem coercendum, non tenetur aliquid loqui vel agere ut detractorem corrigat; tunc sufficit, si silentio suo, orisque habitu ostendat detractionem sibi displicuisse.